

Goedenmorgen, vrienden.

Ik hoop, dat u deze keer eens een onderwerp hebt, dat een klein beetje past. U bent nu vrij in de bepaling van het onderwerp, maar ik zou toch wel graag van te voren iets willen zeggen en dat moet u me niet kwalijk nemen. Het is natuurlijk allenaal heel aardig om te gaan praten over morele herbewapening, sexuele hervorming, vegetarisme enz. enz., maar ik geloof dat deze onderwerpen eigenlijk uit den treure elders worden besproken, dus die lijken me nu niet direct geschikte onderwerpen voor een bijeenkomst als deze. Wat wij op deze bijeenkomsten eigenlijk willen doen, is een aantal onderwerpen beschouwen op een zodanige manier, dat men er ook een praktische lering uit kan trekken, maar met een zeker element van - zij het wat goeddelijk - wijding erin. Het blijft een zondagochtendbijeenkomst.

En nu ik mijn hart heb gelucht, is de beurt aan u om uw hart te luchten. Ik merk hier en daar gewetensbezwaren en herzieningen, maar ik ben toch benieuwd wat er uit de bus komt.

DE ONTWIKKELING VAN DE MENSHEID IN DE VERSCHILLENDE TIJDPERKEN.

Het meest opvallende van de verschillende tijdperken is, dat zij een verandering brengen in de symboliek van de mens; klaarblijkelijk verandert dus het associatievermogen van de mensheid zelve.

Wanneer we de mens uit het verre verleden bezien, dan komen we tot de conclusie, dat die mensheid eigenlijk in de + 8 miljoen jaren van haar bestaan heel wat keren van vorm is veranderd en wel met tussenpozen van ruim 200.000 jaar. Er zijn dus inderdaad wel overgangperiodes aan te duiden, waarvan men zegt: Hier is de ontwikkeling wel ontzettend snel gegaan. Dit blijkt niet in verband te staan met de tekens van de Dierenriem, die dus een bepaalde periode beheersen. Neen, die periodes blijken te worden bepaald door grote cosmische invloeden; en één van de meest typische aspecten daarvan is, dat ook de zon in een dergelijke periode tijdelijk instabiel wordt.

Nu is de zon, zoals u weet een geestelijke ster. Zij is altijd enigszins wankel van gezondheid en ze verandert nogal eens haar uitstraling. Eén van de redenen overigens van het bestaan van de mens is juist het feit, dat er voortdurend nieuwe stralingen ontstaan. Een straling van de zon kan dus de soort direct veranderen; dus de mensheid verandert.

De wisseling van de sterrentekens (de heersende tekens) is weer wat anders. Deze beheersen hoofdzakelijk de associaties van de mens, dus het denken van de mens. Wanneer u nu eens even nadenkt over alle bekende vereringsvormen, dan zult u tot uw verbazing zien dat er heel veel godsdienstvormen zijn, die u kunt associëren met een bepaald sterrenbeeld. Zo blijken er godsdiensten te bestaan, die zijn gebaseerd op een Yan-en Yin principe, een twee-eenheid a.h.w. Dergelijke godsdiensten blijken meestal te ontstaan onder invloed van twee dingen.

Dat de Stier ongetwijfeld ook zijn invloed heeft doen gelden, kunnen we zien aan de Stieren-godsdiensten, zoals die op Kreta of op Cyprus waren. Houden we ons bezig met b.v. de Ram, dan moeten we onmiddellijk aan de Joden denken, die vroeger een bok en ook wel een ram de woestijn instuurden. (Later bleek, dat bokken goedkoper waren, vandaar dat ze tegenwoordig nog zoveel worden geschoten.)

Een ram was een fokdier en daardoor heeft men dat veranderd in bokken, oorspronkelijk was het echter een ram. Abraham offert een ram, enz.

Ik hoop, dat u hiermede dus inziet dat de innerlijke ontwikkeling

van de mens zal worden bepaald door de sterrenbeelden en dat de uiterlijke, de lichamelijke ontwikkeling voor een groot gedeelte wordt bepaald door de z.g. grote cyclus, die op cosmische krachten betrekking heeft, welke u niet aan de sterrenhemel kunt vinden.

Nu vraagt u zich af, hoe die mensheid dan verandert? Ja, we zouden kunnen zeggen, dat de vorige belangrijke periode en dus verwant met de huidige (het was ook een luchtteken) Atlantis is geweest.

De Atlantische periode ligt van ruim 100.000 jaar geleden tot ongeveer 2500 à 3000 jaar geleden. Dat is dan de hele periode van het Atlantische rijk. Atlantis kent hoogtepunten van techniek, het kent hoogtepunten van cultuur, van godsdienstig beleven maar ook grote veranderingen van ras. In dat land vinden we dus een aantal invloeden, die we kunnen vergelijken met de huidige periode; en dan denk ik hierbij vooral aan de situatie, zoals die ongeveer 10.000 jaar geleden daar bestond.

Er is dan sprake van oorlogsdreiging; er is sprake van machtsmiddelen, die de hele wereld kunnen vernietigen; er is sprake van een vreemde verandering in de godsdiensten. In die periode kent Atlantis godsdiensten, waarin het wereldlijke element de boventoon voert. We zien verder een aantal eigenaardige stellingen, die in deze tijd terugkeren, maar welke toen ook werden verkondigd. Eén van de geliefde stellingen was toen b.v. dit:

"God geeft alle dingen. Degene, die God het meest geeft, is dus de uitverkorene van God."

De verering van aanzien, van rijkdom vinden we tegenwoordig terug. Ook nu wordt rijkdom vereerd en daarnaast wordt ontzettend opgezien tegen materiële kennis. Dat was in die dagen precies zo. Deze dingen waren geen werktuigen meer in de werkelijke zin des woords, ze waren eerder een bewijs van een soort uitverkiezing, van Gods genade.

We zien dan verder, dat de tempels in die periode in een ras tempo werden gebouwd, maar dat ze gelijktijdig leeg bleven. Ik geloof, dat dat voor de moderne kerken ook geldt. Als je dus parallellen wilt trekken, dan zeg je: Die Atlantische periode is het meest met de huidige verwant. Maar in elke periode van de menselijke beschaving vinden we facetten, die ook vandaag bestaan. En dat is begrijpelijk.

U moet me dus niet kwalijk nemen, als ik hier niet precies ras na ras en volk na volk en tijd na tijd opsom, maar u eerder probeer duidelijk te maken hoe het werkt.

Er is in de mensheid een bepaalde ervaring. Die ervaring wordt - dat mogen we hier toch wel zeggen - ten dele bepaald door vorige incarnaties, ten dele door geestelijke leiding, maar ook door de cosmische beïnvloeding, die de mens op aarde ondergaat. Wanneer hij eenmaal een invloed heeft ondergaan, dan zullen dus alle werkingen en alle aspecten daarvan in het verdere bestaan van de mensheid blijven meewerken. Er is sprake van een soort gemeenschappelijk bewustzijn (de Egyptenaar noemt het: de twee zalen van het weten) en daarin ligt het totale denken en elke ontwikkeling.

Wanneer het vuur wordt gebruikt op één plaats, dan is dat geen overlevering die van de een op de ander overgaat. De ontdekking, dat vuur bruikbaar is door stammen, die een hele tijd zonder vuur hebben geleefd, manifesteert zich dan gelijktijdig op honderd, ja, duizend verschillende plaatsen. Dat is dus een gemeenschappelijk bewustzijn. Nu zal er een volgende periode komen, waarin vuur geen rol meer speelt; het vuur wordt dus ondergeschikt. Was het eerst meer goddelijk, nu krijgt het grotendeels gebruiks waarde. De verering blijft wel bestaan, maar in beperkte mate.

Dan komt er een periode, waarin ze b.v. leren een slede te gebruiken. De slede is dus weer een aspect van een volledige ontwikkeling. Sleden vinden we nl. praktisch overal. Dan kun je dus zeggen: Ook dit komt uit het gemeenschappelijk bewustzijn voort en ergens wordt het ontwik-

keld. Die sleden blijven in gebruik. Ze gaan door de straten van Rome en zelfs in het middeleeuws Amsterdam gaan ze met een smeerlap ervoor; dat was toen geen man, maar een vetlap om de sleet gemakkelijk te laten glijden. En tegenwoordig rijden ze nog sleetje. Bij de modernste proeven voor de ruimtevaart maken ze weer gebruik van sleden; een slede nl., die met een bepaalde versnelling wordt afgeschoten. U ziet dus, dat het door de gehele geschiedenis blijft bestaan.

Zo is het eigenlijk ook met alle godsdienstige vereringen. Wanneer een mens eenmaal is gekomen tot een totem-begrip (dus een gewijd-zijn aan een diersoort of aan een bepaalde voorvader), dan zal dat totem-begrip blijven bestaan. In het begin zal men als teken hoofdzakelijk vis-sen zoeken. Dan vinden we een periode, waarin de meeste stammen juist naar vogels grijpen. Dan weer blijken plotseling overal de vertebraten op de voorgrond te komen. Het totem-begrip blijft dus bestaan, maar het symbool wisselt. Je kunt dus zeggen: Alles, wat in het verleden ontstond, wordt behouden, maar het verandert zijn betekenis en waarde.

In deze zin was bv. een flatwoning in Rome armelui's gedoe. De flatwoningen in Rome waren grotendeels ofwel van de Praetorianen (de lijfwacht), dan wel van de arme mensen. Tegenwoordig bouwen ze hoge huizen voor mensen, die geld hebben. Toen deden ze dat voor mensen, die geen geld hadden. De idee: flat en hoogbouw blijft dus bestaan. Maar tegenwoordig woon je chic en deftig in een flat; als je gewoon bent, dan woon je maar in een doodgewoon huissie of op een étage. Vroeger was dat net omgekeerd: woonde je in een huis, dan was je iemand; woonde je in een flat, dan was je niemand.

Voorals godsdienstig is dat interessant, want we ontdekken nl. dat oude waarden steeds herleven.

Een kleine parallel met de astrologie: Wanneer ik een geboorte-horoscoop heb, dan komen daarin bepaalde aspecten voor: driehoeken en mis-schien ook vierkanten. Nu ga ik zeggen: Wanneer de aspecten van die ge-boorte-horoscoop later weer voorkomen en dan nog met betrekking tot het-zelfde huis, dan kunnen we er zeker van zijn dat dat aspect op de mens bij-zonder sterk inwerkt; er is een effect van herhaling. Wat eens eigenschap-bepalend was, wordt nu dus richting-bepalend voor het leven.

En dat heb je nu met de godsdienst ook. Er is een godsdienst, die ver in het verleden onder een zekere cosmische invloed ontstond. Die in-vloed heeft zich ontwikkeld tot een soort inwijding. Daaruit is een vorm van magie ontstaan. Die vorm van magie heeft zich weer tot een religie ontwikkeld. En die religie heeft weer andere vormen van inwijding gekend; ze is overgegaan in andere religies. We vinden b.v. bepaalde Hindoe, Per-zische en Egyptische concepten en nog enkele Griekse gebruiken terug in het Christendom. Die kunnen we dus terugvolgen. Maar als je dat nu goed nagaat, dan zeg je: Hé, die oude inwijding leeft wel voort, maar het is net, of ze onderdrukt is; het is een onderdrukt aspect. En nu treedt -cosmisch gezien - plotseling weer een zelfde of bijna gelijke invloed op en het oude blijkt dus te herleven. In deze zin zijn de laatste 100.000 jaren voor de menselijke geschiedenis alleen maar herhaling geweest. De grondslagen ervan zijn lang voordien gelegd. Het is miljoenen jaren geleden, dat het eerste contact met b.v. de rassengeest op een meer be-wust peil kwam.

En wat zien we nu in de huidige tijd? Dat plotseling de rassenver-ering weer is opgestaan; op het ogenblik nog in ongunstige zin, maar ze kan veranderen. Het is zoveel miljoenen jaren geleden dat de eerste priester (toen nog onder de heerschappij van de rassengeest en in feite door die rassengeest uitverkoren en direct geleid, bijna een vorm van be-zetenheid) de eerste altaren betrad, waarop de vuurzuilen stonden van de goden, die zich nog openbaarden in een zuil van licht. (Op het ogenblik zouden we dat waarschijnlijk een soort St. Elms-vuur noemen. Maar de lucht,

de vochtigheid, de electriciteit was toen verschillend en zo was het dus mogelijk een voertuig op te bouwen uit een vorm van statische electriciteit, die een openbaring mogelijk maakte.) De eerste priesters aanbaden dat licht.

In de moderne tijd vinden we nu weer de tern "het licht" terug. Maar ook tussenliggende perioden tonen ons de aanbidding van het vuur, van de zon. Denkt u eens aan Ichn-aton, die tot een van de zuiverste aanbiddingen van het licht komt, die er bestaat en de zon ook inderdaad ziet als representant van de grote Kracht, het cosmisch Licht. Er is dus een parallel en gelijktijdig ook een opbouw, omdat alles, wat eens primitief was en op een laag niveau stond, nu door de meer gevorderde mensheid anders kan worden beleefd en gezien.

De eerste inwijding was bezetenheid, daarvoor deed de mens niets. De latere vormen van inwijding werden een soort ascese; een zich aan de God wijden en dan moest die God het maar doen. Daarop volgen scholen, waarbij kennis belangrijk wordt, al ligt die hoofdzakelijk op het occulte vlak en speelt daarbij de uittreding een veel grotere rol dan b.v. de studie van boeken. En dan zien we een inwijding komen, die op een gegeven ogenblik de menselijke eigenschappen gaat testen. Dan pas vinden we de beproeving op stoffelijk terrein in de vorm van moed. Vervolgens komt er een periode, waarin de moed geestelijk wordt bewezen. En dan een combinatie van beide, zoals we dat in sommige Egyptische en Griekse inwijdingsmysteriën vinden en verder in de z.g. laat-Perzische inwijdingen (de laat-Perzische School), waarbij men eerst zijn stoffelijke moed moet bewijzen, voordat men onder leiding van reeds ingewijden aan het geestelijk avontuur wordt onderworpen. Dat geestelijk avontuur is dan ook een beproeving van moed, van vermogen tot overzicht, inzicht, zelfbeheersing e.d.

Zo ziet men dat alles zich dus ontwikkelen; en later wordt de inwijding hoofdzakelijk boekenwijsheid. In de alchemie is het boek bepalend en toch kent ook de alchemie een zekere inwijdingstechniek.

Bij de kabbalisten, die ook zeer belangrijke esoterici zijn: het boek. En dat blijft zo tot ongeveer 1750; daarna zien we een nieuwe tendens komen: de tendens van het mysterie. Het ritueel gaat de plaats innemen van het boek en van de persoonlijke beleving. De symboliek neemt de werkelijke beproevingen over. Er ontstaan dus genootschappen en deze dragen die oude inwijdingswaarden weer verder.

Nu komt deze tijd en wat blijkt? Die oude inwijdingsscholen en de daaruit voortgekomen lichamen, blijven ergens steken. Zij zijn nog teveel materiëel en sommigen van hen beginnen zelfs terug te grijpen naar het boek als hoogste waarde; dus naar stoffelijke en verstandelijke kennis. Een deel daarvan ontwikkelt zich mystiek verder. Een besloten mysticisme past nu niet meer. Er is een tijd geweest dat Aquarius de besloten occulte mystieke beleving plus een technisch vermogen bracht. Dat was één cyclus geleden. In deze dagen brengt hij wel diezelfde aspecten, maar hij kan ze niet meer beperkt brengen. Het is niet meer mogelijk om een selectie te maken. Het bewustzijn van de mensheid eist nu, dat die kracht overal gelijktijdig en even sterk tot uiting komt. Zo kan men dus zeggen, dat die materiële veranderingen eigenlijk niet zo belangrijk zijn als de innerlijke, de geestelijke verandering.

En nu moeten we ook nog even nagaan wat de sterrenbeelden of beter gezegd de invloeden, waarvan ze het symbool zijn, nog verder doen.

We zien een typische wisseling van 4 waarden. Eerst telt alleen de materie; dan geldt de geest zover zij de materie helpt beheersen; vervolgens geldt alleen de geest; en dan komt er een periode dat de geest geldt, omdat zij de materie als beheersbaar voertuig gebruikt; en daarna komt weer de periode van het materialisme.

Die periode van materialisme hebben we nu zo'n beetje achter de rug. Het ergste is geweest. We kunnen zeggen, dat ruim 2000 jaar geleden

een andere periode van materialisme bestond. Dat blijkt uit het feit, dat in de tijd van de grootheid van Rome en de val van Jeruzalem het materialistisch denken de mens beheerst. Het gaat hem niet meer om God te dienen maar om een nieuwe krijgstechniek te ontdekken. De God wordt aanvaard. Hij leeft wel in genootschappen, maar dat is meer organisatorisch. Zelfs Mythras, die toch werkelijk een inwijdingsgod was (in die tijd een zeer belangrijke dienst), blijkt in het Romeinse leger grotendeels de rol te hebben gespeeld van een soort loge, een openbaar contact-orgaan voor uitverkorenen, een broederschap die elkaar onderling steunde en pas op het laatste ogenblik nog ergens iets geestelijks. Ik hoop niet, dat men het me kwalijk neemt, dat ik dat zo zeg, maar dat materialisme was er.

Na het materialisme hebben we een periode gekregen, dat men in de materie de geest wilde ontwikkelen. De periode van het vroege Christendom met al zijn martelaren maar ook met zijn stoffelijke machtsstrijd, die uit een geestelijk bewustzijn wordt geboren. Die periode duurt alles bij elkaar bijna 700 jaar.

Dan begint een periode, dat de geest belangrijk is. Het gaat nu niet meer alleen om het materiële maar om het geestelijk element; en dit geestelijk element ontwikkelt zich weer in 300 jaar. In het begin manifesteert zich dit door de bekering te vuur en te zwaard, het fanatisme. Vervolgens openbaart het zich door kruistochten en op den duur wordt het geestelijk element belangrijker.

Dat is heel eigenaardig. U kunt het in Europa mooi zien. Dan treedt de periode in van de grote kabbalisten en worden de oude inwijdingen - zoals die van Apollonius e.d. - plotseling weer uitgedragen. We zien in Parijs een centrum en ook in Duitsland verschillende centra ontstaan. We zien in Rusland buitengewone magische prestaties van de rabbi's. Dat is dan de geest geweest. De geest gebruikt de materie nog wel als tussenmiddel om zo de wetenschap te scheppen. En die wetenschap, die ze geschapen heeft, brengt weer het materialisme. En dus is het logisch aan te nemen dat in deze tijd (en dat moet al ongeveer 40, 50 jaar geleden tot stand zijn gekomen; er is dus weer een ommekeer) plotseling de idee, het idealisme, de gedachte bepalend wordt. Men gaat met de materie werken, zeker, maar de geest moet de materie vormen; en de geest is dan toch weer voornamer. Vandaar ook weer een periode van martelaarschap, van strijd, van hervorming. Daaruit blijkt dus, dat we eigenlijk in deze Aquarius-periode, wat invloed betreft al heel wat verder zitten dan u oorspronkelijk zou denken. Dat komt door de overgangperiode, die steeds tussen twee tekens bestaat.

Wat zal het voor de mensheid nog meer inhouden? Ja, dan kunnen we gaan spreken over wat herleeft en wat sterft. Daarvoor is een bepaalde regel. "Alle wijsheid zal slapen in een periode, waarin zij niet past." Onder "slapen" wordt verstaan: in strenge beslotenheid bewaard. Denkt u aan de verborgen bibliotheken, zoals die in de Gobi en de Himalaya bestonden, maar ook aan de verborgen schatten, de begraven boeken, zoals de "Dode Zee rollen". Overal wordt dus iets bewaard, dat pas later gaat herleven.

Dan kennen we daarnaast een periode van de dode wetenschap. Er zijn wetenschappen, die oorspronkelijk werkelijk worden beoefend als een soort vak maar die langzamerhand vertroebelen of verdwazen en worden tot bijgeloof, tot poppenkasterij en dan vervangen worden. Maar de oorspronkelijke kennis blijft bewaard.

En dan kunnen we ook nog erbij vertellen, dat de stoffelijke opvattingen (dat is dus wat men noemt de menselijke moraal maar ook de relatie God - mens, mens - God) op een gegeven ogenblik ook sluimert. Er is een periode, dat het zedigheidsbegrip zich in de eerste plaats baseert op de relatie van mens tot mens. Je mag niet in het leven van een

andere mens treden. Lichamelijk komt dat er niet op aan, maar een ander heeft zijn privé rechten. Je mag niet in zijn geest, zijn ziel dringen, tenzij hij je dat recht geeft. Iemand, die dat niet doet, is veel erger dan iemand, die op het ogenblik in zijn onderbroek op de Groenmarkt staat te jubelen.

Dan komt er weer een periode dat ze zeggen: Je mag iedereen dwingen. Je mag zijn geest breken, je mag hem vormen; maar dan is het lichaam het zedigheidsbegrip.

Er zijn tijden, dat het zedigheidsbegrip speciaal verknoopt is met de godsdienst; dus in de God is alles rein, buiten de God is niets rein. En daaraan kun je dus ook wel weer een conclusie verbinden, dat klaarblijkelijk de ontwikkeling, zoals zij dus kan worden bepaald aan de hand van de verschillende perioden (die wij dus noemen: Aquarius, Vissen enz.) in feite niet alleen maar ingrijpen op de wereld; de veranderingen dáár zijn eigenlijk maar de gevolgen van de reactie van de mens. Het is in hoofdzaak de mens en vooral het gemeenschappelijk bewustzijn, dat deze invloed zeer sterk ondergaat.

Nu kom ik dan tot de ontdekking, dat het gemeenschappelijk bewustzijn of het gemeenschappelijk denken van de mensheid (een reservoir, waaruit iedereen in meer of mindere mate pleegt te putten) andere waarden ontvangt op het ogenblik dat een andere heerser zijn gezag op aarde aanvaardt. We hebben dat in het begin van mijn betoog gezien in de verschillende godsdienst-symbolen, waarvan ik zelfs enkele aardige parallellen aanhaalde. We hebben gezien, dat dit dus van invloed is voor de wijze waarop een aanwijding wordt beschouwd, de manier waarop die plaatsvindt. We ontdekken verder, dat zelfs de sociale status, de techniek van bouwen, de methode van leven, de moeilijkheden van vervoer, daardoor kunnen worden bepaald. Maar het is de mens, die gedreven wordt. Het is het bewustzijn van de mens. En deze mens verwerkt dus die invloed aan de hand van het geestelijk peil, waarop de gemiddelde mensheid staat mede in verband met de gemiddelde kennis, waarover die mensheid als geheel beschikt. Hier wordt dan de wijsheid eigenlijk een simpel symbool. Wanneer we de huidige periode zouden moeten schetsen, dan kunnen we er zeker van zijn, dat het symbool van de slang weer aanmerkelijk sterker wordt.

De slang is een typisch symbool, dat met de luchttekens samen gaat. U zou het misschien niet denken, maar het is toch zo, omdat deze heersers het symbool van de aardgebonden wijsheid zeer sterk in zich dragen. Het goddelijk element wordt gezien en geconcipeerd als in onmiddellijk verband staande met de wereld. Er is een zekere vrijheid van zuiver stoffelijke belangen, er is een overzicht. Maar dat overzicht heeft alleen zin, indien het kan voeren tot de praktische prestatie.

Zoals u weet, is de slang zelfs in het oude Jodendom het symbool van de duivel, maar zij is ook het symbool van een sleutel, want het is de slang die de kennis van goed en kwaad ontsluit. Het is de slang, die later de poorten des levens bewaakt. Het is de slang, die als een gordel om de wereld ligt en zo met haar krachten de aarde gelijktijdig bedwingt en toch ook weer helpt haar vorm te geven. Het is de wereldslang, die in de Hindoe-leer opduikt in de zeeën en moet worden gedood. De wereldslang, die de beperking en de beheersing betekent, maar gelijktijdig toch ook wel erg libertijns is, want zij houdt geen rekening met mensen of goden. Daarom zou ik voor deze tijd zeggen: We krijgen te maken met de slang. Maar wanneer we te maken krijgen met de slang, dan moet er een strijd zijn tussen de slang en het kruis.

Het kruis is vooral in de laatste periode een zeer sterk symbool geweest en kan weer worden geassocieerd met de zeer oude symbolen als zonnrad e.d., waarin dus weer dezelfde vorm tot uiting komt. De slang aan het kruis is een symbool, dat ook Mozes heeft gebruikt, maar

toen was het het Tau-kruis. Het Tau-kruis dat uit Egypte kwam, waarvan het vrouwelijk symbool was verwijderd en dat dan als een soort T de slang moest dragen.

Wij kennen een vier-armig kruis, dat de vorige periode heeft beheerst; en het zal dit kruis moeten zijn, waarin de slang (in feite de wijsheid van uit menselijk standpunt) de plaats gaat innemen van de Christus of - zoals sommige anderen dat gebruiken - de roos. Niet omdat de slang nu mooier of wijzer is, maar omdat het gehele leven verandert. Wanneer ik een roos op het kruis neerleg, dan erken ik dus dat de wijsheid uit het kruis opbloeit, inderdaad. Maar het kruis staat buiten mij. De slang echter is het symbool van de menselijke wijsheid en het menselijk leven. Zij is niet de cosmos. Neen, zij is het aardse leven. Zij is het stoffelijk bestaan en zij wordt steeds daarmee in verband gebracht. Het is de wereld, de wereld-beheersing, de levenskracht van de wereld.

En zo wordt dus de slang aan het kruis in feite de mens zelf, die tot gekruisigde wordt. Het is niet meer een ander die verlost, het is de mens zelf, die - de krachten der verlossing in zich erkennende - zijn offer brengt en uit het offer opgaat. Dat is weer wat anders. Het is een concept, dat het Christendom op het ogenblik nog niet zal kunnen verwerken: de gedachte, dat de Verlosser op wie ze zich beroepen moet plaats maken voor de verlossing aan het kruis.

Het kruis is altijd het symbool van lijden geweest voor de mensen van de laatste tijd. Maar ook dat is niet waar. Want het kruis is een oorsprongssymbool, dat waarschijnlijk zo'n anderhalf miljoen jaar geleden voor het eerst is opgetreden. En dit symbool van een kruis in een cirkel is de uitdrukking geweest van de cosmos.

De cosmos wordt in vier delen verdeeld, die elk elkaars tegendeel bevatten en toch weer elkaars aanvulling zijn. Deze vier-eenheid is de opbouw uit verschillende werelden. Nu heeft men in afgelopen tijden dus gezien, dat onder vele tekens een bepaald deel werd gebruikt; er werd een bepaalde wijsheid gebruikt, maar de tegenover liggende vorm van wijsheid werd verworpen. Toen de magie er was, werd in feite de mystiek en het geloof verworpen. In de tijd dat de wetenschappelijke wijsheid, het wetenschappelijk denken er was, werd het cosmisches denken verworpen en omgekeerd. Maar die moeten elkaar aanvullen. En het ziet ernaar uit dat in deze tijd het symbool van dit kruis (maar dan in de slang) terugkeert. Niet de anti-Christ, waarvan ze dromen maar de logische vervulling van de vorige periode. Want wanneer de mens zegt, dat Christus of Jezus de verlossing is aan het kruis, dan vergeten ze daarbij dat hij ook de weg is. De mens moet niet slechts wachten op zijn heul van bovenaf. Neen, de mens moet door zijn leven en werken en zijn lijden zelf het heul in zich ervaren.

Ja, en dat is natuurlijk een kwestie, waar ze in het Christendom nog wel een beetje tegen zullen sputteren; maar dit is haast onvermijdelijk. De gedachtengang is er dus één, die al het andere langzaam maar zeker absorbeert. De verandering van symbool, van werking betekent dat bestaande syntheses niet meer bruikbaar zijn. Er moeten nieuwe syntheses worden gevormd. De oude wijsheid op zich is niet meer voldoende, zij moet in een nieuw verband worden gebracht en dan heeft ze zin.

Dat de komende Aquarius-periode zo buitengewoon belangrijk is, is niet alleen maar te danken aan het feit dat het nu toevallig Aquarius is, die gaat heersen. Het is te danken aan het feit, dat verschillende andere grote cycli, grote perioden aan het aflopen zijn. Door het aflopen van die grote perioden kan dus worden verwacht dat de veranderingen zeer ingrijpend worden. Al het vorige zal herleven, natuurlijk. Normalerweise zouden we kunnen verwachten, dat de oude Aquarius-tendensen nu opnieuw in de mensheid veel sterker zouden worden, maar onder invloed van deze bijkomende cosmische werkingen (de grote 200.000 jaar cyclus, die zijn voleinding nadert) mogen wij verwachten, dat hier dus een afronding geschiedt

van alles wat eens onder Aquarius' invloed de mensheid werd gegeven. En daarbij is ontzettend veel mystiek. Daarvan weten de pyramide-bouwers ook nog meer van. Want het eerste pyramide-systeem (dus niet de pyramide van Cheops, maar het tempeltoren-concept) staat in verband met Aquarius; dat is de z.g. voor-zondvloed periode. We mogen dus verwachten, dat die kennis weer gaat opleven. Maar de kennis kan niet alleen maar herleven. Ze kan niet verwaarlozen wat in alle tijden aan het menselijk bewustzijn steeds is toegevoegd.

De mensheid staat nu voor een ontzettend groot conflict, dat niet is uit te drukken in een oorlog, maar dat wordt geboren uit de strijdigheid van de beperkte stellingen van vorige perioden en nu plotseling staat voor de synthese, die Aquarius brengt. Het is een herziening van materiële waarden, van geestelijke concepten, een verandering van godsdienst, een vernieuwing van inwijding. Alle dingen, die er eens waren, worden op het ogenblik zo maar weer eens herschapen. En nu waarschijnlijk in verband met een totale cosmische vernieuwing.

Het is moeilijk om u in zo'n korte periode duidelijk te maken wat hier eigenlijk allemaal achter zit. U denkt aan de mens staande onder invloed van bepaalde heersers. Hoe was de mens onder de Vissen en hoe was hij onder de Schutter en onder Scorpio? (Scorpio bestond overigens toen nog niet. Die is later door een splitsing ontstaan; maar dat is weer wat anders.) De mens begrijpt klaarblijkelijk nog veel te weinig, dat die heersers niet slechts een invloed zijn, maar dat het een voortdurende optelsom is; en dat die optelsom op een gegeven ogenblik kritieke waarden bereikt. In de praktijk komt het hierop neer:

Wanneer de bewustzijns-inhoud van de doorsnee-mens ongeveer verdrievoudigd is, is de vorm van leven en ook het voertuig dat hij heeft niet meer in staat om de geest verdere bewustzijnsmogelijkheden te geven. In een dergelijke periode ontstaan omwentelingen en veranderingen, die en op het menselijk lichaam en op de maatschappelijke vorm een zeer grote invloed uitoefenen.

In de daaraan voorafgaande periode zien wij altijd weer praktisch een maximum incarnatie; het aantal levende wezens op aarde is dan zeer groot en is altijd het grootste aantal in de gehele geschiedenis der mensheid. Ook dit is dus in die periode een steeds aangroeiend getal. Wanneer dit maximum is bereikt, ontstaat er een kritiek punt in het massa-bewustzijn. Dit massa-bewustzijn verandert zijn waarderingen en de mensheid gaat hieraan vaak ten onder door zelfvernietiging (denkt u maar aan Atlantis). In andere gevallen zien we echter, dat die mensheid eenvoudig bepaalde functies gaat beheersen of staakt en selectief gaat werken. In een dergelijk selectief werken worden de gemeenschappen afzonderlijk van elkaar gevormd. Er is dus een ruintelijke afstand. Er blijft alleen een geestelijke band bestaan en elke gemeenschap op zichzelf volgt een weg met hetzelfde doel, maar aangepast aan een bepaald facet van dit totale bewustzijn. U zou kunnen zeggen: De mensheid valt uiteen in een aantal groepen, die in teamwork het totale bewustzijn testen en aanvullen.

Nu ziet het er naar uit, dat we op het ogenblik deze Aquarius-periode moeten zien als de voorloper van een dergelijke algemene ommekeer en verandering. We verwachten dat echter niet in Aquarius maar daarna.

We zien verder dat dergelijke perioden steeds worden vooraf gegaan door een tijd van strijd, een z.g. gulden periode, waarschijnlijk te vergelijken met het Duizend-jarig Rijk, waarover in de Openbaringen wordt gesproken, gevolgd door een eindbeslissing, waarbij dus de vrede (de balans, waarin het nieuwe element zich heeft kunnen vestigen) nu de laatste restanten van het oude wegvaagt. De macht van het kwade, zo vreemd als het klinkt, is altijd het oude. Niet het oude, dat zich aanpast aan het nieuwe en dat in het nieuwe verder leeft, maar het oude dat het nieuwe en de vernieuwing blijft afwijzen. Maar omdat eerst de werkelijke vernieuwing moet

worden gestabiliseerd, komt er wat men noemt het Duizend-jarig Rijk. Het totaal van zo'n periode blijkt over het algemeen 2400 tot 2700 jaar te duren en omvat de begin- of opbouw-periode. Daarin vindt plaats door een massale geboorte (dus in een massale incarnatie) de vestiging van nieuwe verhoudingen: een strijd-periode die wel twee eeuwen in beslag pleegt te nemen; een rust-periode die ongeveer 500 jaar duurt; dan een periode van verwarring die weer ongeveer 200 jaar duurt; dan een periode van ruïne 900 jaar die dus volledig aan stabilisatie (een vredige opbouw) is gewijd; en daarna ongeveer 100 jaar, waarin weer veel vernietiging en strijd is en waarin het bestaan dus volledig wordt hervormd aan de hand van het nieuw gevormde bewustzijn.

We staan op het ogenblik aan het begin van zo'n periode. Zover mij bekend is, heeft de mensheid vier van dergelijke cosmische perioden door- gemaakt. Het belang van de heerser (nu Aquarius) is daarom niet alleen te zien als een persoonlijke eigenschap, maar het wordt mede bepaald door de plaats, die hij inneemt t.o.v. de grote cyclus van vernieuwing.

Nu zijn er dus meer cycli te noemen, waarvan sommige tot 30 eeuwen vóórlopen op de eigenlijke hervormingstendens, de grote tendens. Enkele van die perioden zijn b.v. 9000 jaar, een andere is 4500 à 5000 jaar en we kennen kleinere perioden; en dat alles gaat samenvloeien.

Nu zeggen we verder: De belangrijkheid van een heerser en diens definitieve invloed op het leven van de mensheid, de vorm van haar beschaving en bewustzijn worden ook nog eens bepaald door de knooppunten; dus de perioden, waarin verschillende van die verschijnselen samenvloeien. Hoe groter het aantal cosmische werkingen, dat tijdens de invloedsperiode van een heerser op aarde samenkomt, hoe intenser de inwerking van die heerser is, hoe groter zijn belangrijkheid en hoe sterker zijn invloed voor de vorming van een volgende periode.

Alles, wat ik nu heb verteld, duidt kennelijk aan dat er in de cosmos, waarin wij leven niet alleen maar een zeker evenwicht is of een goddelijke wil, maar dat er een aantal wetten bestaat, die tezamen de bewustwording bepaalt. Wanneer wij b.v. spreken over het vijfde of het zevende ras der mensheid, dan spreken wij niet over de mensheid op aarde maar over een bepaalde bewustzijnsgolf, die alleen met tijdsverschillen (dus bepaald door afstandsverschillen) in de gehele cosmos voorkomen. Wat de mensheid op het ogenblik onder Aquarius beleeft, zal een ander volk beleven onder invloed van Taurus en gelijktijdig blijkt b.v. de Maagd elders haar invloed te doen gelden. Wat op het ogenblik op aarde gebeurt, vindt in zeer vele streken van het heelal zijn weerkaatsing. Het totale leven zou men dus mogen zien als een samenstelling van 11 grote invloeden (u kent op aarde 12 sterrenbeelden maar cosmisch gezien, zijn er 11, omdat het betrekking heeft op de uiting in tegendelen; wat u misschien de 12e kracht zou willen noemen, is voor ons de overkoepelende kracht). Dan zal de bewustwording van de mensheid op het ogenblik en de wijze, waarop zij deze nieuwe tendensen onder Aquarius aanvaardt, grotendeels bepalend zijn voor haar relatie met alle andere schepselen in de cosmos, want een sterrennevel heeft ook een gemeenschappelijk bewustzijn. En het gemeenschappelijk bewustzijn van - laat ons maar zeggen - de hele cosmos, het besloten heelal, kan dus worden gezien als de gedachte, de scheppende gedachte van God, waarin we allen deel hebben, maar waaruit we allen kunnen putten. De harmonie, die wij bezitten t.o.v. het leven, t.o.v. elkander, dus ook t.o.v. die andere invloeden, zal bepalend zijn voor de vorm, de geschiedenis maar vooral ook voor de geestelijke mogelijkheden van de mens.

Hoe verder de ontwikkeling van het ego gaat in de richting van een cosmisch besef, hoe verder dit ego haar bewustzijn kan uitstrekken, dus hoe meer buitenaardse invloeden in de stof en buitenaardse invloeden uit de geest in de mens kenbaar worden. En dat is iets, dat we op aarde pas twee keer werkelijk hebben gezien; een periode, waarin een dergelijk cosmi-

sch bewustzijn door velen werd geopenbaard, terwijl we in elke periode altijd 3 à 4 figuren hebben, die als uitzondering een dergelijk cosmisch bewustzijn manifesteren. En dat is misschien wel een aardig slot voor dit betoogje:

Waar een cosmische bewustzijn bestaat, kan uit elke heerser en uit elke kracht worden geput, zodat in de mens het scheppend bewustzijn aanwezig is en hij uit eigen kracht scheidt en beslist over leven of dood.

Dit is een zeer grootse mogelijkheid. De mensheid heeft tot nu toe die krachten misbruikt. Zij heeft met haar materiële mogelijkheden zowel als met haar geestelijke wapenen altijd gezocht naar heerschappij. Laat ons hopen, dat ze in deze periode tot een bewustzijn zal komen, waarbij ze niet meer naar macht of heerschappij zoekt maar alleen naar een harmonische versmelting met alles wat leeft, alles wat bestaat. Zo in ware vrijheid puttend uit het grote bewustzijn en reeds nu verwerkeliijkende de mentale noodzaken voor een waardige bezieling van de eerstvolgende vorm van de mens.

--:

B R O E D E R S C H A P .

Twee broeders waren er. De ene ging jagend erop uit en dreef het vee bijeen. De ander bleef alleen en hoedende de schapen vond hij in het offer het wapen, waarmee hij God verzoende.

Twee broeders waren het. En uit een haat en nijd om het offer, goed aanvaard, trok toen de een zijn zwaard en doodde hem, die toch zijn broeder was

Broederschap, dat is een woord, waarin het samenzijn en het uit één vader geboren zijn doorklinkt, altijd weer. Maar kan men daarin ook niet horen de nijd, die soms daar heerst, de rangorde, de wet, die men elkander steeds wil geven. Is niet met broeder-zijn vaak het bedrog verweven als Ezau, die door Jakobs list zijn erfdeel moest vermisen?

Ach, laat ons broederschap niet zien als eeuwigheid, als het zoetelijk zijn; want zo de mens in zich nog draagt zijn eigen waan, zijn haat, zijn zucht naar macht, is de eenheid van de oorsprong in het broeder-zijn ontkracht en kunnen broeders strijden zelfs.

Neen, laat de broederschap vergaan; en laat er komen in de plaats een stil en diep verstaan. Begrip, dat bindt ook zonder termen, als broeder-zijn of een erkennen van één Vader en ene kracht, waaruit je ooit bent voortgekomen.

Geef mij een weg van naastenliefde, waarin niet broeder broeder spaart, maar waarin mens en mens en God en geest de mens ontmoetend en hem als deel van het "ik" en deel van God, als eenheid met het zelf begroeten en zeggen zonder meer: Wij zullen samengaan.

Laat naastenliefde bloeien uit onderling verstaan, dat eigenwaan, eigen weten, eigen belang, eigen wil en noden kan vergeten, omdat een ander leeft; omdat men weet dat men in anderen zowel als in het "ik" bestaat en zo de eenheid vindend met het Al de Schepper wint en het ego zelve achterlaat, wetend: ik ben slechts deel van één en zo in allen steeds herboren. Het zijn broeders al. Maar toch ben ik meer. Ik ben het kind, dat wordt geboren, de vader die voortbrengt, de moeder die baart.

Ik ben de zon en de maan en de aarde. Ik ben het leven, de eeuwigheid, de tijd.

Mijn verbondenheid met het Al is de realiteit waaruit ik leef, waaruit ik volbreng. En het offer dat ik pleng, pleng ik aan God, zoals Hij in mij leeft. Het besef van eenheid in het Al, dat is meer dan broederschap, het is eeuwige verbondenheid, waarin de mens zichzelf verliest, maar wint een eeuwigheid, waarin zijn wezen voortbestaat.

:--: